

ISSN 2181-6883

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

2-son (2020-yil, aprel)

Jurnal 2001-yildan chiqa boshlagan

Buxoro – 2020

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

2020, № 2

Jurnal O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi OAK Rayosatining 2016-yil 29-dekabrda qarori bilan **pedagogika** va **psixologiya** fanlari bo'yicha dissertatsiya ishlari natijalari yuzasidan ilmiy maqolalar chop etilishi lozim bo'lgan zaruriynashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

Jurnal 2001-yilda tashkil etilgan.

Jurnal 1 yilda 6 marta chiqadi.

Jurnal O'zbekiston matbuot va axborot agentligi Buxoro viloyat matbuot va axborot boshqarmasi tomonidan 2016-yil 22-fevral № 05-072-sonli guvohnoma bilan ro'yxatga olingan.

Muassis: Buxoro davlat universiteti

Tahririyat manzili: O'zbekiston Respublikasi, Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy

Elektron manzil: ped_mahorat@umail.uz

TAHRIR HAY'ATI:

Bosh muharrir: Adizov Baxtiyor Rahmonovich – pedagogika fanlari doktori, professor

Bosh muharrir o'rinbosari: Navro'z-zoda Baxtiyor Negmatovich – iqtisod fanlari doktori, professor

Mas'ul kotib: Hamroyev Alijon Ro'ziqulovich – pedagogika fanlari doktori, dotsent

Xamidov Obidjon Xafizovich, iqtisod fanlari doktori

Begimqulov Uzoqboy Shoyimqulovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Mahmudov Mels Hasanovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Ibragimov Xolboy Ibragimovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Choriyev Abdushukur Choriyevich, pedagogika fanlari doktori, professor

Yanakiyeva Yelka Kirilova, pedagogika fanlari doktori, professor (N. Rilski nomidagi Janubiy-G'arbiy Universitet, Bolgariya)

Qahhorov Siddiq Qahhorovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Mahmudova Muyassar, pedagogika fanlari doktori, professor

Barotov Sharif Ramazonovich, psixologiya fanlari doktori, professor

Jabborov Azim Meyliqulovich, psixologiya fanlari doktori, professor

Sunnatova Ra'no Izzatovna, psixologiya fanlari doktori, professor

Kozlov Vladimir Vasilyevich, psixologiya fanlari doktori, professor (Yaroslavl davlat universiteti, Rossiya)

Morogin Vladimir Grigoryevich, psixologiya fanlari doktori, professor (Xakassiya davlat universiteti, Rossiya)

Belobrikina Olga Alfonsasovna, psixologiya fanlari nomzodi, professor (Novosibirsk davlat pedagogika universiteti, Rossiya)

Chudakova Vera Petrovna, psixologiya fanlari nomzodi (Ukraina pedagogika fanlari milliy akademiyasi, Ukraina)

Tadjixodjayev Zokirxo'ja Abdusattorovich, texnika fanlari doktori, professor

Amonov Muxtor Raxmatovich, texnika fanlari doktori, professor

O'rayeva Darmonoy Saidjonovna, filologiya fanlari doktori, professor

Axmedova Shoiri Ne'matovna, filologiya fanlari doktori, professor

Durdiyev Durdimurod Qalandarovich, fizika-matematika fanlari doktori, professor

Hayitov Shodmon Axmadovich, tarix fanlari doktori, professor

To'rayev Halim Hojiyevich, tarix fanlari doktori, professor

Mirzayev Shavkat Mustaqimovich, texnika fanlari doktori, professor

Mahmudov Nosir Mahmudovich, iqtisod fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Muhammadjon To'ychiyevich, iqtisod fanlari doktori, professor

Bo'riyev Sulaymon Bo'riyevich, biologiya fanlari doktori, professor

Olimov Shirinboy Sharopovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Qahhorov Otabek Siddiqovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Qosimov Fayzullo Muhammedovich, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

Jumayev Ulug'bek Sattorovich, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ МАСТЕРСТВО

Научно-теоретический и методический журнал

№ 2, 2020

Журнал включен в список обязательных выпусков ВАК при Кабинете Министров Республики Узбекистан на основании Решения ВАК от 29 декабря 2016 года для получения учёной степени по педагогике и психологии.

Журнал основан в 2001г.

Журнал выходит 6 раз в год

Журнал зарегистрирован Бухарским управлением агентства по печати и массовой коммуникации Узбекистана.

Свидетельство о регистрации средства массовой информации № 05-072 от 22 февраля 2016 г.

Учредитель: Бухарский государственный университет

Адрес редакции: Узбекистан, г. Бухара, ул. Мухаммад Икбол, 11.

e-mail: ped_mahorat@umail.uz

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Главный редактор: Адизов Бахтиёр Рахманович – доктор педагогических наук, профессор

Заместитель главного редактора: Навруз-заде Бахтиёр Нигматович – доктор экономических наук, профессор

Ответственный редактор: Хамраев Алижон Рузикулович – доктор педагогических наук, доцент

Хамидов Обиджон Хафизович, доктор экономических наук

Бегимкулов Узакбай Шаимкулович, доктор педагогических наук, профессор

Махмудов Мэлс Хасанович, доктор педагогических наук, профессор

Ибрагимов Холбой Ибрагимович, доктор педагогических наук, профессор

Чориев Абдушукур Чориевич, доктор педагогических наук, профессор

Янакиева Елка Кирилова, доктор педагогических наук, профессор (Болгария)

Каххаров Сиддик Каххарович, доктор педагогических наук, профессор

Махмудова Муяссар, доктор педагогических наук, профессор

Баратов Шариф Рамазанович, доктор психологических наук, профессор

Джаббаров Азим Мейликулович, доктор психологических наук, профессор

Суннатов Рано Иззатовна, доктор психологических наук, профессор

Козлов Владимир Васильевич, доктор психологических наук, профессор (Ярославль, Россия)

Морогин Владимир Григорьевич, доктор психологических наук, профессор (Абакан, Россия)

Белобрыкина Ольга Альфонсасовна, кандидат психологических наук, профессор (Новосибирск, Россия)

Чудакова Вера Петровна, PhD (Психология) (Киев, Украина)

Таджиходжаев Закирходжа Абдусаттарович, доктор технических наук, профессор

Аманов Мухтор Рахматович, доктор технических наук, профессор

Ураева Дармоний Саиджановна, доктор филологических наук, профессор

Ахмедова Шоира Негматовна, доктор филологических наук, профессор

Дурдыев Дурдымурад Каландарович, доктор физико-математических наук, профессор

Хаитов Шадман Ахмадович, доктор исторических наук, профессор

Тураев Халим Хаджиевич, доктор исторических наук, профессор

Мирзаев Шавкат Мустакимович, доктор физико-математических наук, профессор

Махмудов Насыр Махмудович, доктор экономических наук, профессор

Бутабоев Мухаммаджон Гуйчиевич, доктор экономических наук, профессор

Буриев Сулаймон Буриевич, доктор биологических наук, профессор

Олимов Ширинбай Шарапович, доктор педагогических наук, профессор

Каххаров Отабек Сиддикович, доктор философии по экономическим наукам (PhD), доцент

Касимов Файзулло Мухаммедович, кандидат педагогических наук, доцент

Жумаев Улугбек Саттарович, кандидат психологических наук, доцент

PEDAGOGICAL SKILLS

The scientific-theoretical and methodical journal

2, 2020

The journal is submitted to the list of the scientific journals applied to the scientific dissertations for **Pedagogic** and **Psychology** in accordance with the Decree of the Presidium of the Ministry of Legal office of Uzbekistan Republic on Regulation and Supervision of HAC (The Higher Attestation Commission) on December 29, 2016.

The journal was founded in 2001.

The journal is published 6 times a year

The journal is registered by Bukhara management agency for press and mass media in Uzbekistan.

The certificate of registration of mass media № 05-072 of 22 February 2016

Founder: Bukhara State University

Publish house: Uzbekistan, Bukhara, Muhammad Ikbol Str., 11.

e-mail: ped_mahorat@umail.uz

EDITORIAL BOARD:

Chief Editor: Ph.D. of Pedagogy, Prof. Bakhtiyor R. Adizov. **Deputy Editor:** Ph.D. of Economics, Prof. Bakhtiyor N. Navruz-zade. **Editor:** DSc., Asst. Prof. Alijon R. Khamraev

Doctor of Economics Sciences Obidjan X. Xamidov

Ph.D. of Pedagogical Sciences, Prof. Uzakbai Sh. Begimkulov

Ph.D. of Pedagogical Sciences, Prof. Mels Kh. Mahmudov

Ph.D. of Pedagogical Sciences, Prof. Holby I. Ibrahimov

Ph.D. of Pedagogical Sciences, Prof. Abdurashid Ch. Choriev

Ph.D. of Pedagogical Sciences, Prof. Yelka K. Yanakiyeva (Bulgaria)

Ph.D. of Pedagogical Sciences, Prof. Siddik K. Kahhorov

Ph.D. of Pedagogical Sciences, Prof. M. Mahmudova

Ph.D. of Psychology, Prof. Sharif R. Baratov

Ph.D. of Psychology, Prof. Azim M. Jabbarov

Ph.D. of Psychology, Prof. Rano I. Sunnatova

Ph.D. of Psychology, Prof. Vladimir V. Kozlov (Yaroslavl, Russia)

Ph.D. of Psychology, Prof. Vladimir G. Morogin (Abakan, Russia)

Ph.D. of Psychology Sciences, Prof. Olga A. Belobrikina (Novosibirsk, Russia)

Ph.D. of Psychology, Vera P. Chudakova (Kiev, Ukraina)

Ph.D. of Technical sciences, Prof. Shavkat M. Mirzaev

Ph.D. of Technical sciences, Prof. Mukhtor R. Amanov

Ph.D. of Technical sciences, Prof. Zakirkhodja A. Tadjikhodjaev

Ph.D. of Philology, Prof. Darmon S. Uraeva

Ph.D. of Philology, Prof. Shoiran N. Akhmedova,

Ph.D. of Physical and Mathematical Sciences, Prof. Durdimurod K. Durdiev

Ph.D. of Historical Sciences, Prof. Shadman A. Khaitov

Ph.D. of Historical Sciences, Prof. Halim H. Turaev

Ph.D. of Economics, Prof. Nasir M. Mahmudov

Ph.D. of Economics, Prof. Mukhammadjon T. Butaboev

Ph.D. of Biological Science, Prof. Sulaymon B. Buriev

Ph.D. of Pedagogical Science, Prof. Shirinboy Sh. Olimov

Ph.D. doctor of philosophy in economics Otabek S. Kahhorov

Ph.D. of Pedagogical Sciences, Prof. Fayzullo M. Kasimov

Ph.D. of Psychology Sciences, Prof. Ulugbek. S. Jumaev

МУНДАРИЖА

РЕКТОР МИНБАРИ.....	7
Обиджон Хамидов. Олий таълим муассасаларида масофавий таълимни ташкил этиш имкониятлари ..	7
PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA.....	12
Сиддик Қаҳҳоров, Акмал Жўраев. Бўлажак технология фани ўқитувчиларини касбий тайёрлашда дастурлаштирилган таълим воситаларидан фойдаланишнинг назарий асослари ..	12
Рохатой Сафарова. Ўқув материаллари воситасида ўқувчиларда оммавий маданиятга қарши курашчанлик кўникмаларини шакллантириш ..	16
Махматмурод Шомирзаев. Ўзбекистон республикаси ижтимоий- иқтисодий соҳаси ривожланишида миллий хунармандчиликнинг аҳамияти ..	20
Азамат Саидов. Ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантириш устувор вазифа сифатида ..	26
Мухиддин Бафаев. Шахсада миллий бағрикенгликни ўрганишнинг экспериментал натижалари.....	30
Durdona Axatova. O'quvchilarda mustaqillik va tashkilotchilik sifatlarini shakllantirishda pedagogik mahoratning o'rni.....	36
Уйғун Ўринов, Наргиза Ражабова. Олий таълимда инновацион фаолиятнинг энг муҳим масалалари	40
Абдурахмат Хамракулов. Роль информационно-коммуникационных технологий в самостоятельном обучении ..	44
Шохрух Юнусов. Организационное сопровождение реализации международного сотрудничества высшего образовательного учреждения ..	47
Gulchehra Cho'liyeva. Boshlang'ich ta'limda integrativ yondashuvdan foydalanish yo'llari haqida ba'zi mulohazalar ..	52
Моҳигул Каримова. Мактабгача таълим тизимида туб ўзгаришлар мақсади ва моҳияти.....	55
Собир Раҳимов. Олий таълимда “таълимда ахборот технологиялари” фанидан мультимедиали электрон дарслик яратиш ва ундан фойдаланиш методикаси ..	59
Улугбек Жумаев. Социальный психологический особенности международных и межкультурных связях человечества.....	64
G'olib Jumaqulov. O'quvchilar intellektual sifatlarini tarbiyalash texnologiyalari ..	69
Феруза Шерманова. Мактабгача таълим тизимида тарбиячи-педагогларнинг медиа ахборот саводхонлигини ошириш долзарб муаммо сифатида ..	72
Nasiba Azimova. Kasbiy ta'lim o'qituvchilarini tayyorlashning yangi pedagogik texnologiyalarini ishlab chiqish va ularni o'quv-tarbiyaviy jarayonga tatbiq etish.....	75
Фируза Шоджонова. Талабаларда иқтисодий тушунчаларни ривожлантириш - педагогик муаммо сифатида.....	79
Жамол Носиров. Спортчи психологик-эмоционал ҳолатини коррекциялашнинг методологик асослари ..	84
Дилдора Кахарова. Узлуксиз таълим тизимида инклюзив таълимни такомиллаштириш.....	87
Гулноз Қурбонова. Талабаларда касбий тафаккурни ривожлантиришнинг педагогик-психологик асослари ..	91
Ферузахон Акбарова. Бошланғич синф она тили таълимнинг самарадорлигини ошириш усуллари ..	98
Иқболжон Тўрақулов. Ўқитувчи фаолиятини моделлаштириш.....	101
Дилноза Саидова. Инновацион технологиялар таълим самарадорлигини ошириш воситаси ..	103
Махлиё Кукибоева. Особенности и преимущества коммуникативного подхода к преподаванию иностранного языка.....	105
Feruz Ganjiyev, Dilnoza Qodirova. Maktabgacha ta'lim muassasasi tarbiyalanuvchilari ijtimoiy-psixologik moslashuvining o'ziga xos xususiyatlari ..	109
Дилором Убайдуллаева, Зебинисо Ханкельдыева. Дистанционные технологии и самостоятельная работа студентов ..	111
Фируза Мурадова. Виды и структуры учебно-методических материалов с компьютерной поддержкой.....	115
Моҳира Турдиева. Педагогик - психологик ҳамда ихтисослик фанлари интеграциясини таъминлаш масалалари ..	121
Саноат Зоҳидова. Интерфаол таълим стратегиялари воситасида бўлажак ўқитувчиларни касбий ижтимоийлаштириш тизими ..	125
FILOLOGIYA VA TILLARNI O'QITISH	131
Рустам Йўлдошев. Махсус шакллантирилган орфоэпия қоидаларни ўргатайлик ..	131

Шоҳида Юсупова. Она тили ўқитишда фалсафий қонуниятларнинг акс этиши: миқдор ва сифат ходисаси.....	133
Муталлиб Ҳазратқулов. Умумий ўрта таълим мактабларининг адабиёт дарсларида иншонинг ўрни	138
Feruz Akmaldinova. globallashuv sharoitida mantiqiy fikrlashning o'рни	142
ANIQ VA TABIIY FANLAR	146
Gulnora Ixtiyarova, Nigora Jo'raqulova, Ma'murjon Ahadov, Charos Haydarova. Virtual laboratoriyadagi uch o'lchovli o'zaro ta'sirning kimyo ta'limidagi o'рни	146
Машрабжон Маматов, Қундуз Каримова. Бошланғич синф математика дарсларида ўқувчиларнинг мантиқий фикрлашини ривожлантириш ва тафаккур амалларининг бажарилиши	152
Mansur Ergashov, Mahbuba Ochilova, Zulfiya Qodirova. Modulli ta'lim texnologiyalarini qo'llab "asoslar va tuzlarning umumiy xossalari" mavzusini o'tish.....	157
Муаттархон Акбарова. Ноқимёвий таълим йўналишларида “қимё” курсини ўқитишда дидактик материаллардан фойдаланиш	160
Анваржон Рашидов. Масофавий таълим моделлари ва уларни такомиллаштириш истиқболларини эксперт баҳолаш усули орқали аниқлаш	163
Shabnam Yusufzoda. Boshlang'ich sinfdagi misollar yechish jarayonida yo'l qo'yiladigan xatolar va ularni bartaraf etish.....	171
Baxtiyor Ungarov, Nafosat Muhamadiyeva. Ixtisoslashtirilgan umumta'lim maktablari boshlang'ich sinf matematika darslarida ko'paytirishga oid algoritmlarni ishlab chiqish texnologiyalaridan foydalanish	176
Shahlo Xudoyqulova. Tabiatshunoslik va uni o'qitish metodikasini takomillashtirishda talabalarning mustaqil va ijodiy ishlarini tashkil etish	179
Майсара Нуриддинова. Бошланғич синф “Атрофимиздаги олам” фанини ўқитишда инновацион услублардан фойдаланишнинг методик хусусиятлари	183
IQTISODIY TA'LIM VA TURIZM	187
Махаммаджон Бутабоев, Фарход Мулайдинов. Сущность и особенности зеленой экономики	187
TASVIRIY SAN'AT VA MUSIQA	194
Саидахбор Булатов. Улуғбекнинг жаҳон олимларини ҳайратга соладиган кашфиёти аниқланди.....	194
Баҳром Мадримов. Талабалар тарбиявий ишларини режалаштиришнинг педагогик асослари	201
Маърифат Умунова. Аждодлар меросида мусиқа ва руҳият талқини.....	204
Рустам Раҳимов. Мусиқа ва санъат мактаблари ўқувчиларини ахлоқий-эстетик тарбиялашнинг назарий асослари	207
Нурбек Раҳматов. Талабаларни халқ кўшиқлари воситасида эстетик тарбиялаш	211
JISMONIY MADANIYAT VA SPORT	216
Павел Костенок, Валентина Миронова. Оздоровительная гимнастика цигун как средство решения ключевых задач обеспечения безопасности личности	216
Азамжон Маҳмудов. Ёшлар ўртасида ҳуқуқбузарликнинг олдини олишда жисмоний тарбия ва спортнинг ўрни.....	221
Содик Қазақов. Взаимосвязь физического и психического развития детей в процессе физического воспитания	226
Феруза Зоқирова. Физкультурно-оздоровительные подходы в процессе физического воспитания студентов вузов	229
Amirbek Ikramov. Maktab o'quvchilariga jismoniy tarbiya mashg'ulotlariga qiziqishni shakllantirishda harakatli o'yinlarning o'рни.....	232
QUTLOV	235
BuxDU magistranti respublika miqyosida matematika sohasida "Eng yaxshi ilmiy maqola" tanlovi g'olibi bo'ldi.....	235
“Педагогик маҳорат” журнали учун мақолаларни расмийлаштириш талаблари	236

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, Moodle ta'lim tizimining ta'lim muassalariga joriy etishi har tomonlama foyda keltiradi. Hozirgi kunda Respublikamizdagi ta'lim muassalarida bu tizimni joriy etish uchun barcha ta'lim muassalarida axborot kommunikasiya texnologiyalari bilan ta'minlanganligi, internet tarmog'iga ulanganini hisobga olib, ta'lim muassalariga an'anaviy o'qitish tizimi bilan parallel holatda masofaviy ta'limni keng joriy etish juda ko'p muammolarni o'z vaqtida hal etish imkonini beradi.

Adabiyotlar

1. Avliyaqulov N.X., Musayeva N.N. Kasb-hunar kollejlari kasbiy fanlarning modulli o'qitish texnologiyalari. O'quv metodik qo'llanma. - T.: Yangi asr avlodi, - 2003. – 88 s
  2. Masharipov S., Tirkashev I. Kimyo. Akademik litsey va kasb-hunar kollejlari uchun darslik. T.: O'qituvchi, 2012 yil. 320 bet.
  3. Ergashov M.Y., Ochilova M.K. Ta'limda LMS Moodle tizimining o'rni. Buxoro davlat universiteti. Pedagogik mahorat. 1-son. 2019-yil, fevral.
  4. Гильмутдинов А.Х. Электронное образование на платформе MOODLE. Казань, КГУ. – 2008.–169 с.
  5. Головатенко А. Модульная технология на уроках истории. — «История», 1996, № 23.
  6. <http://www.moodle.org/>
-

Муаттархон АКБАРОВА

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон
Миллий университети ўқитувчиси

НОКИМЁВИЙ ТАЪЛИМ ЙЎНАЛИШЛАРИДА “КИМЁ” КУРСИНИ ЎҚИТИШДА ДИДАКТИК МАТЕРИАЛЛАРДАН ФЙДАЛАНИШ

Ушбу мақолада нокимёвий таълим йўналишларида ўқитиладиган “Кимё” курсининг амалиётга киритилган дидактик материаллари ва маърифий-тарбиявий жамғармасини шакллантиришда кимё дидактикасининг тавсия ва хулосалари ҳақида фикр юритилган.

Калит сўзлар: дидактика, компонент, метод, назарий ва амалий машғулотлар, объект, предмет, фанлараро алоқадорлик, методология.

В данной статье обсуждаются рекомендации и выводы по химии при формирование практических и дидактических материалов, а также основ образования по курсам химии, преподаваемые в области образования.

Ключевые слова: дидактика, компонент, метод, теоретическая и практическая подготовка, объект, предмет, междисциплинарное общение, методология.

This article discusses the recommendations and conclusions on Chemistry in the formation of practical and didactic materials, also the basics of education in chemistry courses taught in the field of education.

Key words: didactics, component, method, theoretical and practical training, object, subject, interdisciplinary communication, methodology.

Нокимёвий таълим йўналишларида ўқитиладиган “Кимё” курсининг дидактик аппаратини таҳлил қилишда жиддий эътибор унинг умумийлигига ва таълим йўналишларининг базавий маълумотлари бўлажак биология, тупроқшунослик, экология, физика, гидрология, гидрометрология, геофизика, геокимё, геология мутахассислари учун хизмат қилишига қаратилиши лозим.

Ушбу курснинг дидактик мазмунини белгилашда асосий эътибор кимё таълимининг мазмунини белгиловчи асосий тушунчалар, нокимёвий таълим йўналишлари учун яратилган бакалаврият давлат таълим стандартларининг талаблари асос қилиб олинган. Унда шу курс мазмунининг асосий компонентлари ҳамда тузилмаси белгиланган. Курс учун ўқитиш методлари танланган, улар таснифланган, умумпедагогик ва умуммантиқий методлардан фойдаланиб ўқитиш кўзда тутилган. Курсни ўқитишда, яъни назарий ва амалий машғулотларни ташкил этиш ва ўтказишда ҳамда мустақил таълим мазмунини белгилашда кимёвий экспериментдан ушбу таълимнинг асосий методи сифатида фойдаланиш зарурати ҳисобга олинган.

Шунингдек, ушбу курсни ўқитиш жараёнида машқ ва масалалар ечиш, тест тоншириқларидан фойдаланиш, кимёвий диктантлар ўтказиш, дидактик ўйинлар ташкил этиш кўзда тутилган.

Ўқув машғулотларининг мазмунини белгилашда бўлажак мутахассисларнинг касбий тайёргарлигини кучайтиришга алоҳида эътибор қаратилган ва улар ишчи ўқув дастури ҳамда фан бўйича яратилган ўқув-услугий мажмуа мазмунида акс эттирилган.

Курснинг амалдаги намунавий ўқув дастури асосида ишчи ўқув дастурини яратишда ушбу жиҳатлар эътиборга олинган [1].

“Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури”да таълимнинг табиий йўналиши бўлимида кўрсатиб ўтилган талабаларнинг табиат ҳақидаги дунё қарашини бойитиш, уларда мустақил фикрлаш туйғуларини қарор топтириш, олинган назарий ва амалий билимларни ҳаётга татбиқ этишни амалга оширишга қаратилганлиги билан белгиланади [2]. Кимё фани атрофимиздаги оламни, табиатни ўрганувчи фанларнинг биридир. Бутун олам, бутун борлиқ материядан иборат. Маълум қонун асосида ўрганиш ва ундан инсоният манфаати учун фойдаланиш фаннинг асосий вазифаси ҳисобланади. Баъзан, моддада шундай ўзгариш бўладики, бунинг оқибатида у бошқа моддага айланади ва кимёвий жараён содир бўлади.

Ҳозирги даврда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш инсоният олдида турган муҳим масалалардан бири бўлиб қолди. Сув ва ҳавонинг тозаллигини назорат қилиш, чиқиндисиз технология яратиш ва ҳоказо масалаларни ҳал қилишда кимё фаннинг аҳамияти катта.

“Кимё” фани талабалар билимларини чуқурлаштириш натижасида талабаларни модда (атом ва молекулалар) тузилишига доир назарияларни эгаллашга, кимёнинг жуда муҳим мавзуларини ўзлаштиришга йўналтиради. Кимёнинг ривожланиш тарихи, илмий ва амалий ютуқлари, келажакда ҳал қилиниши лозим бўлган назарий ва амалий асослари билан талабаларни таништириш ва уларда кимё фанига қизиқиш уйғотиш ҳамда ижодий куртакларни ўстириш фаннинг асосий мақсади ҳисобланади.

“Кимё” фанини илмий ва амалий жиҳатларини ўрганиш, кимё фанининг халқ хўжалигидаги роли катта аҳамиятга эга эканлигини талабаларга тушунтириш, кимё фани ҳақида умумий тушунчалар бериш ва кимё фанининг аҳамияти тўғрисида талабалар билимларини чуқурлаштириш, кимё фанининг илмий ва амалий асосларини ўргатиш қабилар асосий дидактик мақсаддир [3]. “Кимё” фани атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва бошқа экология соҳаларини кузатиб боришда ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Кимё фанининг моҳияти, унинг бошқа фанлар билан боғлиқлиги, унинг аҳамияти, материя, модда, атом, молекула ва кимёвий элемент тўғрисидаги тушунчалар, атом-молекуляр таълим, молекуляр таълим ва кимёвий элемент ҳақида тушунча, кимё фанининг асосий қонунлари, идеал газ қонунлари, атом тузилиши, атомнинг ядро модели, атом тузилиши ҳақида классик таълим, атом ядросининг тузилиши, ядро энергиясидан фойдаланиш, кимёвий элементларнинг хусусиятлари, Бор постулатлари, даврий қонун ва Д.И.Менделевнинг кимёвий элементлар даврий системаси, кимёвий боғланишнинг умумий тавсифи, кимёвий реакция тезлиги ва кимёвий мувозанат, эритмалар, электролитик диссоциланиш, тузлар гидролизи, оксидланиш-қайтарилиш жараёнлари, комплекс бирикмалар, айрим металл ва металмасларнинг хоссалари ва ишлатилиши, электроманфийлик, ион боғланиш, ковалент боғланиш, боғ энергияси, ковалент боғланишнинг хусусиятлари, металл боғланиш, водород боғланиш, валент боғланиш ва молекуляр орбиталлар усули, кимёвий боғнинг асосий хусусиятлари ва кимёвий боғнинг ҳосил бўлиш механизми, кимёвий боғнинг тўйинувчанлиги ва йўналувчанлиги, кимёвий боғланишларнинг асосий турлари, кимёвий кинетика ва кимёвий мувозанат, реакция тезлиги, реакция тезлигига концентрациянинг таъсири, массалар таъсири қонуни, реакция тезлигига температуранинг таъсири, кимёвий реакциянинг фаолланиш энергияси, оддий ва мураккаб реакциялар, катализ, қайтар ва қайтмас реакциялар, кимёвий мувозанат ва унинг константаси, гетероген системаларда бўладиган кимёвий мувозанатлар, кимёвий мувозанатнинг силжиши, кимёвий реакцияларнинг иссиқлик эффекти, табиий ва сунъий элементлар, табиий ва сунъий радиоактивлик, кимё фанининг ривожига ҳисса қўшган етук ўзбек олимлари илмий изланишлари ҳақидаги маълумотлар [4], кимёнинг геология, география, биология, тупроқшунослик, физика, астрономия, экология каби мутахассислик фанлари билан алоқадорлигини таъминлаш каби масалалар нокимёвий таълим йўналишиларда ўқитиладиган “Кимё” курсининг асосий дидактик жамғармаси ҳисобланади. Шундай қилиб, кимё дидактикаси махсус педагогик фан сифатида кимё таълимини ўқитишнинг алоҳида шакли ва билим олувчиларни тарбияловчи омил тарзида ўрганади. Кимё дидактикаси олий кимё таълими билан боғлиқ кўпгина ва муҳим методологик ва назарий-методик муаммоларнинг ечимини топишга хизмат қилади. Кимё дидактикаси ўзининг илмий аппарати, яъни ўз объекти, предмети, моҳияти, хусусиятлари, мақсади, вазифалари, фанлараро алоқадорлигига эга бўлгани ҳолда замонавий кимё таълимининг методологиясини ўрнатади ҳамда кимё таълимининг мақсад ва

вазифаларини белгилагани ҳолда у кимё таълимнинг қонуниятларини ўрганади. Нокимёвий таълим йўналишларида ўқитиладиган “Кимё” курсининг амалиётга киритилган дидактик материаллари ва маърифий-тарбиявий жамғармасини шакллантиришда кимё дидактикасининг тавсия ва хулосаларидан фойдаланилган.

Жамият тараққиёти нафақат мамлакат иқтисодий салоҳиятининг юксаклиги билан, балки бу салоҳият ҳар бир инсоннинг камол топиши ва уйғун ривожланишига қанчалик йўналтирилганлиги, инновацияларни тадбиқ этилганлиги билан ҳам ўлчанади. Демак, таълим тизими самарадорлигини ошириш, талабаларни замонавий билим ҳамда амалий кўникма ва малакалар билан қуроллантириш, чет эл илғор тажрибаларини ўрганиш ва таълим амалиётига тадбиқ этиш бугунги куннинг долзарб вазифасидир.

Бугунги кунда республика таълим муассасаларида интерфаол таълимни ташкил этишда қуйидаги энг оммавий технологиялар қўлланилмоқда: **Интерфаол методлар:** «Кейс-стади», «Блиц-сўров», «Моделлаштириш», «Ижодий иш», «Муносабат», «Режа», «Сухбат». **Стратегиялар:** «Ақлий хужум», «Бумеранг», «Галерея», «Зиг-заг», «Зинама-зина», «Музёра», «Ротация», «Т-жадвал», «Юмалоқланган қор» ва ҳ.к. **График органайзерлар:** «Балиқ скелети», «БББ», «Венн диаграммаси», «Инсерт», «Кластер», «Нима учун?», «Қандай?» ва б.

Интерфаол таълим бевосита интерфаол методлари ёрдамида ташкил этилади. Ўқитувчи таълим-тарбия жараёнида таълим методларидан фойдаланганда, аввало, бу методдан фойдаланишнинг ўрни, унинг самарадорлигини билиши муҳимдир. Бунинг учун ҳар бир педагог ҳаётий тажрибага эга бўлган, етарли билимлар билан қуролланган, таълим олувчиларга нисбатан муаммоларнинг ечимини олдиндан ҳал эта оладиган ва уларни таълим олувчиларга етказиш малакасига эга бўлиши лозим.

Янги педагогик технологиялар ўз ичига кўп масалаларни қамраб олади: жумладан, назарий ва амалий кимёнинг анъанавий воситалари ёрдамида кўрсатиб бўлмайдиган кўпгина жараёнларнинг динамик моделларини компьютер ёрдамида анимация қилиб, улардан фойдаланиб компьютер дарсларини ўтказиш, шу дастурга киритилган таълим мавзусига оид тест саволлари ёрдамида талабаларнинг ўзлаштириш даражаларини аниқлаш, дарс жараёнида талабаларни фаоллаштирувчи, хорижий давлатлар - Америка, Англия, Финляндия олимлари томонидан ишлаб чиқилган ва синовдан ўтказилган инновацион технологиялардан фойдаланиш, шунингдек, мавзуга оид Республиканинг табиий кимёвий захиралари ва улардан кимёвий маҳсулотлар ишлаб чиқаришни баён этиш, қадимий Шарқ мутафаккирларининг кимёга оид меросларидан, ҳамда Ўзбекистон кимёгар олимларининг кашфиётларидан дарсада фойдаланиш ва бошқалар.

Ҳар қандай юқори савияда ўтказилган маъруза, гарчанд у фактларга бой бўлса ҳам, агар узоқ вақт давом этса, талабаларнинг эшитиш қобилияти сусаяди ва чарчайди. Шунинг учун янги педагогик технология асосида ташкил этилган маърузалар самарали бўлади.

Ўқитувчи ўз маърузасини бир неча блокларга бўлади. Ҳар блокни 15-20 минут давом эттиради ва ҳар бир блокдан сўнг тўхтаб, савол-жавоб ўтказилади.

Ўқитувчи маъруза давомида айрим муаммоларни ўртага ташлайди. Шу вақт оралиғида бу муаммога талабаларнинг муносабатини аниқлайди, уларнинг фикрларини тинглайди. Ҳар бир фикр билдирувчига имконият яратади. Унинг фикри диққат билан тингланади. Аммо уни танқид остига олмай, бошқаларнинг фикрлари тингланади. Бу ҳолат маърузага нисбатан бўлган муносабатни ижобий томонга ўзгартиради, маърузага бефарқ қарамасликка сабаб бўлади. Талаба-ўқувчиларни сухбатга тортиш 5 минут давом этади.

Ўқитувчи талабаларнинг қизиқиш, интилиш, масъулияти ошиб боришни кузатиб боради. Маърузани давом эттиради ва шу ҳол такрорланади. Шу давр ичида доимо фаол иштирок этувчилар, теран фикр билдирувчилар маърузачининг таянчига айланади.

Маъруза давомида мавзуни секин-аста талабанинг кундалик фаолиятига боғлаш бошланади, аста-секин уларга ҳам қисқа мунозаралар асосида жавоб топилади.

Шу ҳолда кечган маърузаларда талабалар вақт қандай ўтиб кетганини билмай қоладилар. Маърузанинг яна давом этишини хоҳлаб, бефарқлик ўрнини хушёрлик, ички интилиш, ечим қидириш эгаллайди, ўзлари ҳам ечимни топишда шахсан иштирок этишга ҳисса қўшишга интиладилар.

Бундай маърузалар ҳар икки томоннинг ўзаро фаоллигини оширади. Навбатдаги мунозараларга чорлайди.

НОВЕРБАЛ ВОСИТАЛАР

Новербал воситалари мимика, қўл, гавда ҳаракатлари орқали бирор маъно-мазмунни ифодалаш ёки таъкидлашдан иборат. Новербал воситалар жиддий аҳамиятга эга бўлиб, уларнинг ўрнини бошқа нарса боса олмайди. Инсоннинг ҳар бир ҳаракати маълум маънога эга бўлиб, бу ҳаракатларни турли халқларда турлича тушунилади. Бу ҳаракатларни новербал нутқ деб номлаш қабул қилинган. Новербал нутқ инсоннинг у ёки бу мускуллари ҳаракати, шу жумладан, унинг

фикрлаши ҳам ундаги маълум мускуллар ҳаракатидан иборат эканлигини эслатиб ўтиш мақсадга мувофиқ. Айрим ҳолатларда имо-ишора қилиб қўйишнинг таъсири гапиргандан кўра кучли бўлиши мумкин.

ВИЗУАЛ ВОСИТАЛАР

Визуал (кўргазмали) воситалар педагогик технология жараёнида талаба-ўқувчилар кўз билан кўришлари учун мўлжалланган барча воситаларни ўз ичига олади. Буларга доскадаги ёзув ва бошқа тасвирлар, китоблардаги ёзув ва тасвирлар, тарқатма материаллар, ўқув плакатлари, фото суратлар, тасвирий санъат асарлари, видео, кино тасвирлар, жониворлар, ўсимликлар, табиат объектлари, турли буюмлар ва бошқалар қиради.

Кўргазмали воситаларнинг педагогик технологияда қўлланилиши талабаларга ўргатиш керак бўлган ахборотга тегишли мазмунни турли шакл ва усулларда кўрсатиш орқали тез, аниқ ва тўғри тушунтириш имкониятини беради.

АУДИО ВОСИТАЛАР

Аудио воситалар эшитиш орқали ахборотни ўрганиш, ўзлаштириш имкониятини беради.

Ҳозирда кўпроқ аудиовизуал воситалар, яъни бир вақтда эшитиш ва кўришга хизмат қилувчи воситалар: кино ва бошқа овозли видео тасвирлардан фойдаланилади.

Аслида эса амалиётда мавжуд шароит ва вазиятдан келиб чиққан ҳолда, ижодий ёндашув асосида мавжуд воситалардан комплекс фойдаланиш энг яхши самара бериши мумкин.

ТАБИИЙ ВОСИТАЛАР

Табиий воситаларга педагогик технология жараёнида ўрганиш кўзда тутилган мазмунга тегишли барча табиий нарсалар қиради. Булар одам ва жониворлар, ўсимликлар ва табиат, асбоб-ускуналар, буюмлар, машиналар, механизмлар, иншоотлар ва шу қабилардан иборат.

Талаба ва ўқитувчи учун зарур ўқув анжомлари ҳамда жиҳозлари педагогик технологиянинг зарур воситалари ҳисобланади. Шунинг учун ҳам бугунги кунда барча таълим муассасаларининг ўқув-тарбиявий жараёнида ўқитувчининг касбий маҳорати, ҳаётий тажрибаси, замонавий ўқитиш услублари-интерфаол услублар, инновацион технологияларнинг ўрни ва аҳамияти бекиёсдир.

Умуман таълим самарадорлиги ва сифати ҳозирги кунда кўп жиҳатдан барча турдаги зарур воситаларнинг сифати ва улардан юқори самарадорлик билан фойдалана билишга боғлиқ. Бу воситалардан тўғри ва унумли фойдаланиш ўқитувчининг малака, маҳорат, ижодкорлиги, изланувчанлигига боғлиқ.

Адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикасининг “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”. –Тошкент: Ўзбекистон, 1997. – 68 б.
2. Олий таълим. Меъёрий-ҳуқуқий ва буюрувчи ҳужжатлар тўплами. –Т.1-2. –Тошкент, 2002.
3. Пак М.С. Дидактика химии. –Москва:Владос, 2004.
4. Н.А.Парпиев, Ҳ.Р.Раҳимов, А.Г.Муфтахов, Анорганик кимёнинг назарий асослари, Тошкент, 2000.

Анваржон РАШИДОВ

Бухоро давлат университети
математика кафедраси
таянч докторанти

МАСОФАВИЙ ТАЪЛИМ МОДЕЛЛАРИ ВА УЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИНИ ЭКСПЕРТ БАҲОЛАШ УСУЛИ ОРҚАЛИ АНИҚЛАШ

Мақолада масофавий таълимнинг турли моделлари нафақат қўлланиладиган технологиялар, балки бошқарилиши даражаси, ўқитувчи ва талабаларнинг масъулияти хусусида фикр юритилади. Айрим моделларда ўқитувчилар ва таълим муассасаси, худди анъанавий таълим тизими аудиторияларида ўқитилганидек, таълим жараёнини бошқариш функциясини тўлиқ сақлаб қолади. Бошқа турларида эса, таълимни бошқариш таълим олувчиларга ўтади.

Калит сўзлар: масофавий таълим, таълим моделлари, ўқитиш моделлари, компьютер конференциялари, тажриба-синов ишлари.

В статье рассматриваются различные модели дистанционного образования, не только применяемые технологии, но и уровень управления, ответственность преподавателей и студентов.

“ПЕДАГОГИК МАҲОРАТ” ЖУРНАЛИ УЧУН МАҚОЛАЛАРНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ ТАЛАБЛАРИ

1. Мақола бошланишида Универсал ўнлик кўрсаткич (ЎУК) берилади.

Куйидагилар алоҳида қатордан бошлаб берилади:

1) мақола сарлавҳаси (оддий ҳарфларда, масалан: Абдулла Қодирийнинг тасвирлаш маҳорати);

2) муаллиф(лар)нинг фамилияси (тўлиқ), исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари;

3) мақоланинг аннотацияси (пробеллар билан бирга 500 белгидан иборат), аннотация курсив билан берилади ва бир қатор ташлаган ҳолда асосий матндан ажратилади;

4) калит сўзлар (5–10 та).

2. Мақола матни “Microsoft Word” дастурида тайёрланиб, “Times New Roman” 14 ўлчамли шрифтда, сатрлар ораси бир интервал, саҳифа четлари чапдан 3 см, юқоридан ва пастдан 2 см, ўнгдан 1,5 см, хатбоши 1,25 см қолдирган ҳолда терилади ва электрон варианты билан (флешка ёки CDда) топширилади.

Мақола матнида бошқа шрифтлардан фойдаланилган тақдирда бундай шрифтлар муаллиф томонидан электрон вариантда таҳририятга тақдим этилиши лозим.

3. Мақоланинг умумий ҳажми (расм, жадвал ва диаграммалар билан биргаликда) 8 саҳифадан кам бўлмаслиги (аннотациялар, калит сўзлар ва адабиётлар рўйхати бу ҳисобга кирмайди) талаб қилинади. Журнал учун энг мақбул ҳажм 8-10 саҳифа оралиғида.

4. Агар мақолага расм, жадвал, диаграмма, схема, чизма, турли график белгилар киритилган бўлса, улар оқ-қора рангларда чизилган бўлиши, аниқ ва равшан тасвирланиши, қисқартмаларнинг тўлиқ изоҳи ёзилиши лозим. Мақолада матнида ранг воситасида маъно фарқлашга хизмат қиладиган расм, чизма ва диаграммаларнинг бўлиши мумкин эмас.

Формулалар матнга махсус компьютер дастурларида киритилиши керак.

5. Иқтибос олинган ёки фойдаланилган адабиёт сатр ости изоҳи тарзида эмас, балки мақола охирида умумий рўйхатда кўрсатилади. Матн ичидаги кўчирмадан сўнг иқтибос олинган асарнинг рўйхатдаги тартиб рақами ва саҳифаси квадрат қавс ичида берилади, масалан: [4. Б. 78]. Фойдаланилган адабиётлар мақола охирида “Адабиётлар” сўзидан кейин матнда ҳавола берилиш тартибига кўра берилади. Бу ўринда китоб, тўплам, монографиялар учун муаллифларнинг исм-фамилиялари, манбанинг тўлиқ номи, нашр кўрсаткичи (шаҳар, нашриёт ва нашр йили) кўрсатилади. Журнал мақолалари ва бошқа даврий нашрлар учун муаллифларнинг исм-фамилиялари, мақола номи, журнал номи, йили ва сони, саҳифа рақами кўрсатилади.

Адабиётлар рўйхати лотин алифбосига транслитерация қилинади.

Мақолага муаллифлар ҳақида маълумот илова қилинади.

Муаллиф(лар) ҳақидаги маълумот куйидагиларни ўз ичига олади:

– муаллиф(лар)нинг фамилияси, исми ва отасининг исми (тўлиқ)

– илмий даражаси (агар бўлса)

– иш жойи, бўлим, вазифаси (қисқартирмаган ҳолда), масалан:

ҚУРОНОВ Дилмурод Ҳайдаралиевич – филология фанлари доктори, Андижон давлат университети ўзбек адабиётшунослиги кафедраси профессори. E-mail: kuronov@rambler.ru

– алоқа учун телефон рақами.

Муаллиф ҳақида инглиз тилидаги маълумотлар куйидагиларни ўз ичига олади:

1) муаллиф(лар)нинг фамилияси, исми ва отаси исмининг инглиз тилидаги варианты, мақола номи ва муаллиф иш жойининг инглиз тилига таржимаси, масалан: *Dilmurod H. Quronov*, Andijan State University (Andijan, Uzbekistan). E-mail: kuronov@rambler.ru

COMPOSITION OF LYRICAL WORK

2) калит сўзларнинг инглиз тилига таржимаси;

Фойдаланилган адабиётларнинг инглиз тилидаги варианты (References) APA-2010 стандарти бўйича тайёрланиши зарур.

1. Китобларни бериш тартиби:

Esin, A.B. (2000) *Printsiy i priyemy analiza literaturnogo proizvedeniya* [Principles and techniques of analyzing literary work]. Moscow: Flinta.

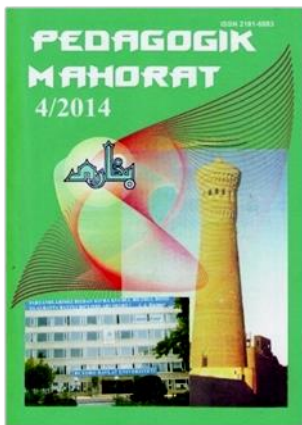
Rakhimzhonov, N. (2012) *Intellektual sheryatning tabiati* [Nature of intellectual Poetry] In: *Istiqlol va bugungi adabiyot* [Independence and Modern Literature]. Toshkent: Teacher. pp. 145–155.

2. Мақолаларни бериш тартиби:

Suyarov, M. (2008) Peyzazh she'riyatida kompozitsiya [Composition in landscape poetry]. *O'zbek tili va adabiyoti [Uzbek language and literature]*. 1. pp. 72–75 (In Uzb.).

3. Интернет манбаларини бериш тартиби:

Belova, E. A., Kilkeeva, Yu. A., & Trenogina, A. A. (2014). *Tendencies of the world market of transportation and logistics services development*. Retrieved from http://pnu.edu.ru/media/ejournal/articles-2014/TGU_5_336.pdf (in Russ.)

Buxoro davlat universiteti muassisligidagi
 “PEDAGOGIK MAHORAT”
 ilmiy-nazariy va metodik jurnali
 barcha ta’lim muassasalarini
 hamkorlikka chorlaydi.

Pedagoglarning sevimli nashriga aylanib ulgurgan “Pedagogik mahorat” jurnali maktab, kollej, institut va universitet pedagogik jamoasiga muhim qo’llanma sifatida xizmat qilishi shubhasiz.

Mualliflar uchun eslatib o’tamiz, maqola qo’lyozmalari universitet tahririy-nashriyot bo’limida qabul qilinadi.

Manzirimiz: Buxoro shahri, M.Iqbol ko’chasi 11-uy
 Buxoro davlat universiteti, 1-bino 2-qavat, 208-xona

Tahririyat rekvizitlari:

Moliya vazirligi g’aznachiligi
 2340200000100001010
 MB BB XKKM Toshkent sh. MFO 00014 INN 201504275
 BuxDU 400110860064017950100079002

Pedagogik mahorat: rivojlanamiz va rivojlantiramiz!

<p>PEDAGOGIK MAHORAT</p> <p>Ilmiy-nazariy va metodik jurnal</p> <p>2020-yil 2-son (72)</p> <p>2001-yil iyul oyidan chiqq boshlagan.</p> <p>OBUNA INDEKSI: 3070</p>	<p>Buxoro davlat universiteti nashri</p> <p>Jurnal oliy o’quv yurtlarining professor-o’qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, ilmiy xodimlar, magistrantlar, talabalar, akademik litsey va kasb-hunar kollejlari hamda maktab o’qituvchilari, shuningdek, keng ommaga mo’ljallangan.</p> <p>Jurnalda nazariy, ilmiy-metodik, muammoli maqolalar, fan va texnikaga oid yangiliklar, turli xabarlar chop etiladi.</p> <p>Maqolada keltirilgan faktlarning to’g’riligi uchun mualliflar mas’uldir.</p> <p>Nashr uchun mas’ul: Alijon HAMROYEV. Musahhih: Muhiddin BAFAYEV. Muharrir: Gulchehra Cho’liiyeva</p>	<p>Jurnal tahririyat kompyuterida sahifalandi. Chop etish sifati uchun bosmaxona javobgar.</p> <p>Bosishga ruxsat etildi 20.07.2020 Bosmaxonaga topshirish vaqti 20.07.2020 Qog’oz bichimi: 60x84. 1/8 Tezkor bosma usulda bosildi. Shartli bosma tabog’i – 20,6 Adadi – 100 nusxa Buyurtma № 96 Bahosi kelishilgan narxda.</p> <p>“Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi. Bosmaxona manzili: Buxoro shahri M.Iqbol ko’chasi 11-uy.</p>
---	--	---